

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
שלישי

היכל
תשיעי

דבר מלכות

•
מאת

כבוד קדושת

אדמו"ר מלך המשיח מנחם מענדל שליט"א

שניאורסאהן
מליובאוויטש

•

שיחת אור ליום ועש"ק פ' שמיני, כ"ח ניסן ה'תנש"א

— לאחרי תפלת ערבית —

יוצא לאור על ידי מערכת
„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושש לבריאה
שנת המאה ועשרים וחמש לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

יחי אדוננו מורנו ורבנו מלך המשיח לעולם ועד

שיחת אור ליום ועש"ק פ' שמיני, כ"ח ניסן ה'תנש"א

— לאחרי תפלת ערבית —

או „הי' תהא שנת אראנו נפלאות“ [אל"ף (ר"ת „אראנו“) לפני הנו"ן (ר"ת „נפלאות“)] — כלשון הכתוב: „כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות“¹, ושניהם גם יחד.

וההסברה בזה:

„נפלאות“ (כשלעצמם) — יכולים להיות גם באופן שאינם נראים בגלוי, כמארז"ל². שישנם נסים ש„אפילו בעל הנס (ועאכו"כ אחרים) אינו מכיר בניסו“, ועד"ז בנוגע ל„נפלאות“ שלמעלה מ„נסים“. ואדרבה: יתכן שלא יראו ה„נפלאות“ מצד גודל מעלתם (למעלה מנסים) — כמ"ש „לעושה נפלאות גדולות לבדו“, שלהיותם „נפל-אות גדולות“, לכן, „הוא לבדו יודע שהוא נס, אבל בעל הנס אינו מכיר בניסו“³.

וההוספה ד„אראנו“ — שה„נפלאות“ נראים בגלוי בראי' מוחשית לעיני כשר („אראנו“ כפשוטו), כיון שהקב"ה מראה ה„נפלאות“ („אראנו“), כלומר, ראיית ה-נפלאות היא (לא בגלל שאינם „נפלאות גדולות“ ח"י, אלא) בגלל ההשתדלות וה-התעסקות דהקב"ה בכבודו ובעצמו שב-כחו וביכלתו להראות גם „נפלאות גדולות“ ש„הוא לבדו יודע שהוא נס“.

ויש להוסיף ע"פ הדיוק בלשון הכתוב „אראנו (נפלאות)“, בלשון נסתר, ולא ב-לשון נוכח („אראך“) — שמורה על דרגא

א. בעמדנו ב„יום זכאי“ (בכלל, וב-פרט) בנוגע להענין הכי עיקרי דגאולה האמיתית והשלימה,

— מצד כו"כ ענינים: כללות השנה, כללות החודש וכללות השבוע, וגם היום הפרטי בחודש והיום הפרטי בשבוע, כולל ובמיוחד מצד ענינו של היום וה-שבוע בספירת העומר, „מצוה: למימני יומי ומצוה למימני שבועי“ —

יש לעורר ולהזכיר ולהדגיש עוד ה-פעם ע"ד גמר ושלמות מעשינו ועבודתנו להבאת הגאולה האמיתית והשלימה, כדלקמן.

ב. ובהקדם הזכרת מעלת הזמן („יום זכאי“) בשייכות להגאולה, ולכל לראש — מצד כללות השנה:

דובר כמ"פ במשך השנה ע"ד הר"ת דהשנה כפי שנקבע ונקרא כפי בניי: „הי' תהא שנת נפלאות אראנו“ [נו"ן (ר"ת „נפלאות“) לפני האל"ף (ר"ת „אראנו“) — כבכתבת זמני שטרות שצריכים לכתוב העשירות (נו"ן) לפני היחידות (אל"ף)],

- 1) ראה תענית כט, א. ערכיו יא, ב. וראה גם פרש"י עה"ת בהעלותך ט, ז. תצא כב, ח.
- 2) מנחות טו, א.
- 3) ויש לומר, שמצד החשיבות המיוחדת ד„יומרי ושבועי“ בנוגע לספירת העומר, נוסף הדגשה יתירה גם בכללות ענינו של היום והשבוע (מצד הבריאה). ובפרט בקביעות שנה זו שפסח חל בשבת, והתחלת ספירת העומר במוצאי שבת, שאו השבתות הן תמימות כימי בראשית (כדלקמן ס"ה), שבוה מודגשת ההשפעה ההדדית שבין ימי ספח"ע וימי בראשית (כמדובר בארוכה בהתוועדות דאחש"פ לעיל ח"א ע' 447 ואילך).
- 4) ראה שו"ע אה"ע סכ"ז ס"ה ובני"כ.

5) מיכה ז, טו.

6) נדה לא, א.

7) תהלים קלו, ד.

8) פרש"י נדה שם.

9) „אי, מקרא יוצא מידי פשוטו“ (שבת סג, א.

וש"ג).

10) ראה זח"ב נד, סע"א: „אראך מבעי ליי“.

ג. ובשנה זו עצמה – נוסף עוד יותר מצד כללות החודש והיום בחודש, כללות השבוע והיום בשבוע:

חודש ניסן הוא „חודש של גאולה“¹³, שבו היתה היציאה (גאולה) ממצרים („ימי צאתך מארץ מצרים“), ובו תהי' הגאולה העתידה („אראנו נפלאות“), כמארו¹⁴ „בניסן נגאלו ובניסן עתידין להגאל“.

ובחודש ניסן עצמו – הלילה ש(באמצע) מחבר יום כ"ז ניסן ויום כ"ח ניסן:

כ"ז (ניסן) – אותיות „זך“ (ע"ד „שמן זית זך“¹⁵), מלשון בהירות – מורה ומדגיש הגילוי („אראנו“) ד „ניסן“ (גאולה).

ויש להוסיף בנוגע למעלת מספר כ"ז – ט' פעמים ג', היינו, שענינו של ניסן (גאולה) הוא באופן של שילוש משולש ד „חזקה“ (בתלת זימני הוי חזקה¹⁶), ג' פעמים ג' – ג' פעמים, ע"ד המדובר כמ"פ בנוגע לכללות השנה (שמודגש בה ענין הגאולה), שהתחלתה וראשיתה בג' ימים רצופים של קדושה, שחוזרים ונשנים (כ' חו"ל) ג' פעמים (כר"ה, בסוכות, ובשמע"צ ושמדות).

וכ"ח (ניסן) – אותיות „כח“ – מורה ומדגיש החוזק והחוקק דניסן (גאולה), כולל ובמיוחד – בפשטות – (נתינת) ה- „כח“ להבאת הגאולה בפועל ממש.

והוספה יתירה – מצד ענינו של כללות השבוע והיום בשבוע:

כללות השבוע – פרשת שמיני, ש-

נעלית יותר באלקות שהיא באופן נסתר. וכיון שראיית הנפלאות היא מצד דרגא נעלית יותר באלקות, „אראנו“ דייקא, באים גם ה„נפלאות גדולות“ ש„הוא לבדו יודע שהוא נס“ בראי' מוחשית לעיני בשרי¹⁷.

וכזה גופא – ב' סדרים: הסדר מצד מציאות העולם (כתיבת שטרות) – „נפל- אות אראנו“ – כי, מצד מציאות העולם (מלמטה למעלה) ה"ז „נפלאות“ שלמעלה מגילוי, והתגלותם היא ע"י פעולה מיו- חדת ד „אראנו“. והסדר מצד התורה (לשון הכתוב) – „אראנו נפלאות“ – שמלכת- חילה ישנו הגילוי („אראנו“) ד „נפלאות“ שלמעלה מגדרי העולם (מלמעלה למטה).

ויש בזה מה שאין בזה: ב„אראנו נפל- אות“ (מלמעלה למטה) – מתגלית דרגא נעלית יותר באלקות, אבל הגילוי הוא (בעיקר) מלמעלה, ולא מצד גדרי התחתון (עולם); וב„נפלאות אראנו“ – ה"ז מצד גדרי התחתון, אבל לא מתגלית דרגת האלקות שלמעלה לגמרי מהעולם.

והשלימות האמיתית היא בצירוף שני- הם גם יחד („נפלאות אראנו“ ו„אראנו נפל- אות“) – שמתגלית דרגת האלקות שלמע- לה לגמרי מהעולם, וכיחד עם זה, נמשכת וחודרת ונעשית מצד גדרי העולם.

ולכל לראש ובעיקר – התגלות הנפל- אות שאודותם מדובר בכתוב – „כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות“, הת- גלות הנפלאות¹⁸ דגאולה האמיתית וה- שלימה ע"י משיח צדקנו.

13) שמור פט"ז, יא.

14) ריה יא, רע"א. שמור שם.

15) ר"פ תצוה. אמור כד, ב.

16) ב"מ ק, ריש ע"ב. וש"נ.

17) בחו"ל (המקום שבו נמצאים לעת-עתה

(בזמן הגלות) רוב מנין ורוב בנין דבניי). ובאהי –

בשבוע שמחברך מפרשת שמיני.

11) להעיר מהמבואר באוה"ת (ניך עה"פ ע') תפ"ז). ובארוכה ביהל אור ס"ע קנז ואל"ך השייכות

ד„אראנו נפלאות“ ל„נפלאות גדולות לבדו, עיי"ש.

12) „נפלאות“ – גם בערך להנסיים ונפלאות

דיצ"מ (ראה אוה"ת ניך שם. וש"ע).

העתידה שאז יהיו הנישואין דכנס"י והקב"ה.²⁵

וממנו באים לראש חודש, מולד ה- לבנה, ודוגמתו בישראל (שדומין ללבנה ומונין ללבנה²⁶) – „שהם עתידים להת- חדש כמותה”²⁷, בהגאולה העתידה. וב- נדר"ד שר"ח הוא ב' ימים – באים מיום ראשון דר"ח ליום שני דר"ח (שבו מתחיל מנין ימי החודש²⁸), שבוה מודגש ענין הגאולה שבר"ח באופן כפול²⁹.

ומעלה יתירה בקביעות שנה זו שערב ראש חודש חל ביום השבת³⁰:

כשערב ר"ח חל בשבת – מקדימים ה- ענינים ד, יום כיפור קטן (ששייכים לערב ר"ח) להימים שלפני השבת³¹ (כיון שביום השבת אין אומרים תחנון), וביום השבת, ערב ר"ח ממש, ישנה רק עבודה של שמחה – „וביום שמחתכם אלו השבתות”³².

ועוד ועיקר: כשערב ר"ח חל בשבת מודגש בו ענין הגאולה גם מצד ענינו של יום השבת – מעין ודוגמת „יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים”³³.

ומיום ב' דראש חודש, א' אייר, באים לב' אייר – יום הולדתו של אדמו"ר מהר"ש:

„שמיני” קשור עם ענין הגאולה³⁴. ובשבוע דפרשת שמיני עצמו – השבוע השלישי דפרשת שמיני, „חזקה” בהענין ד„שמיני”.

והיום בשבוע – ערב שבת³⁵ שבו קורין פרשת שמיני כולה, ובקביעות שנה זו קורין „ויהי ביום השמיני” בפעם השמינית – שמיני שבשמיני (גאולה שב- גאולה – תכלית השלימות בגאולה).

ד. ויש להוסיף במעלת היום – מצד הקשר והשייכות להימים הבאים³⁶:

מכ"ח ניסן באים לכ"ט ניסן – ערב ראש חודש (אייר³⁷), שנקרא „יום כיפור קטן”³⁸ – מעין ודוגמת ענינו של יוהכ"פ, „יום חתונתו” (יום הכיפורים שניתנו בו לוחות אחרונות)³⁹, ששלימותו בהגאולה

18) כמארו"ל (ערכין יג, ב) „כינור... של ימות המשיח שמונה”.

19) להעיר, שבשיעור חומש דיום הששי מדובר אודות ד' החיות טמאות שרומזים לד' מלכיות (גלויות) שיתבטלו בגאולה העתידה (ראה ויקר סוף פרשתנו).

20) ביום השבת – בצניבור, ובערב שנת – ביחיד, שנים מקרא ואחד תרגום (טושו"ע ואדה"ז אר"ח סרפיה). ולהעיר, שמנהג נשיאי חב"ד להתחיל שמו"ת (פרשה או שטים) כליל ששי (היום יום" ד' טבת).

21) ובהדגשה יתירה בנדר"ד מצד ימי השבוע – ששבת שייך לערב שבת (מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת). והימים שלאחרי השבת שייכים לשבת, ובמילא גם לערב שבת.

22) ר"ת אברהם יצחק יעקב ורחל (מאור"א א, פד, ועוד) – ד' רגלי המרכבה, שבוה מודגש ב' מיוחד העילוי דרגל הרביעי (דהמרכבה), שקשור עם דוד וזכ"א רמח, ב. ועוד) – דוד מלכא משיחא.

23) פרי"ח לאר"ח סתיו (מהרמ"ק). של"ה (ככ, ב. קעט, א. ועוד). יעב"ץ בסיודורו, ועוד. וראה אהר"ח בא ע' רגג. וראה גם נ"ב חאר"ח שם.

24) תענית כו, ב ובפרש"י. שם ל, ב.

25) שמור"ר ספ"טו.

26) ראה סוכה כט, א. ב"ר פ"ג, ג. אהר"ח

בראשית ד, סעיב ואילך.

27) נוסח קידוש לבנה (סנהדרין מב, א).

28) שהרי יום א' דר"ח נמנה ליום ה' דהחודש שלפניו (שו"ע אה"ע סכ"ו ס"ו).

29) ולהעיר ש„כפל” עצמו שייך לגאולה (ראה פירדריא פמ"ח. ועוד. ד"ה לך לך תרכ"ז. תר"ל).

30) כמודגש בהפטורת היום – „מחר חודש”.

31) להעיר מהשק"ט בנוגע לדחיית היום כיפור קטן ליום חמישי (ראה פרי"ח שבהערה 23).

– ובוה מודגשת יותר השייכות דערב ר"ח ליום זה.

32) ספרי בהעלותך י"ד, י"ד.

33) תמיד בסופה.

שפסח חל בשבת – כדאיתא במדרש⁴⁰ „שבע שבתות תמימות התיינה, אימתי הן תמימות . . כשיבוא פסח בשבת ויתחילו לספור במוצאי שבת, שאז השבתות הן תמימות“, „שמתחילות באחד בשבת ומסיימות בשבת“, היינו, שהענין ד„תמימות“ הוא בשלימות נעלית יותר, תמימות שבתמימות – גם ענין הגאולה שבימי הספירה הוא בשלימות נעלית יותר.

ומעלה מיוחדת בהספירה הפרטית דימים אלה:⁴¹

בנוגע לספירת הימים – באים מהספירה דיום י"ב לעומר (כ"ז ניסן), כנגד י"ב שבטים (השלימות דכלל ישראל שתהי' בהגאולה העתידה), להספירה דיום י"ג לעומר (כ"ח ניסן), הגימטריא ד- „אחד“⁴² („ביום ההוא יהי' ה' אחד ושמו אחד“⁴³), וממנו באים להספירה דיום י"ד לעומר (ערב ר"ח), שרומז לג' הידות⁴⁴ („חזקה“ בענין ה"י, „בחזק יד“⁴⁵) – י"ד חזקה⁴⁶, י"ד רמה⁴⁷, י"ד הגדולה⁴⁸ (שנאמרו בנוגע להגאולה ממצרים), וממנו באים להספירה דיום ט"ו לעומר, שרומז

מקובל אצל חסידים הפתגם ע"ד מעלת יום הולדתו בספירת „תפארת שבת פ"א רח"י“⁴⁹. וענין זה קשור גם עם הנהגתו המיוחדת באופן ד„לכתחילה אריבער“, כפתגמו המפורסם⁵⁰: „די וועלט זאָגט אָן ווען מען קען ניט אַרונטער גייט מען אַריבער, און איך זאָג אָן מ'דאַרף לכתחילה אריבער“ (העולם סבור שכשאי אפשר ללכת מלמטה הולכים מלמעלה, ואני סבור – אומר ומורה אדמו"ר מהר"ש – שמלכתחילה צריך ללכת מלמעלה).

וע"פ הסדר ד„לכתחילה אריבער“ – ה"ז פועל גם מלמפרע, היינו, שכל ה- ענינים דהימים שלפנ"ז (החל מיום כ"ז ניסן) נעשים „מלכתחילה אריבער“ ובאופן ד„תפארת שבתפארת“.

ה. ומעלה נוספת – מצד ימי הספירה: התוכן דימי הספירה, הימים שבין חג הפסח („זמן חירותינו“) לחג השבועות („זמן מתן תורתנו“), יציאת מצרים בשביל קבלת התורה, הוא – היציאה מהגלות אל (הגאולה, שאז תהי') השלימות דמתן תורה⁵¹, „תורה חדשה“ מאתי תצא⁵².

ובהדגשה יתירה בקביעות שנה זו

40) פסדרכ" פ"ח. פס"ר פ"ח. קה"ר פ"א. ג. ראב"ן ספ"ר. ראב"ה פסחים סתקכ"ו. רוקח סרצ"ה (הובא במ"כ לקה"ר שם).

41) פרש"י מנחות סה, ריש ע"ב.

42) ראה לקריש חכ"כ ע' 145.

43) להעיר, שבשיעור הרמב"ם דערב שבת

לומדים דיני ספיה"ע (הל' תמידין ומוספין ספ"ז).

44) להעיר, ש„ביא (שילה) – ביאת משיח –

בגימטריא, „אחד“ (שיחת אחש"פ תרצ"ט (סה"ש

תרצ"ט ע' 329). נח' כשיחת אחש"פ תשכ"ט (לקריש

ח"א ע' 8).

45) זכרי"ד, ט.

46) ראה לקריש נשא כא, ב ואילך. ובכ"מ.

47) בא י.ג. י.ד. טז.

48) שם, ט.

49) בשלח יד, ח.

50) שם, לא.

34) „היום יום“ ב' אייר. ובכ"מ.

35) אגיק אדמו"ר מוהרי"צ ח"א ע' תר"ז. ועוד.

36) ש„כל המלכויות (גלויות) נקראו ע"ש מצרים

כו" (ויקיר' שבהערה 19).

37) להעיר, שבמתן תורה (ביום החמישים ל-

ספיה"ע) מתגלה שער הנו"ן (ראה לקריש במדבר

י"ד, ד ואילך. ובכ"מ), ר"ת „נפלאות“, ורומז לנו"ן

פלאות (וח"א רסא, ריש ע"ב).

38) וכיון ש„אסתכל באורייתא וברא עלמא“

(וח"ב קסא, ריש ע"ב. ועוד), ה"ז פועל גם בהעולם

– „השמים החדשים והארץ החדשה“ (ישע"י סו,

כב), ועאכו"כ החידוש בישראל (שבשבילם נברא

העולם) – „כן יעמוד זרעכם ושמכם“ (ישע"י שם.

וראה לקריש בסופו).

39) ישע"י נא, ד. ויקיר' פ"ג, ג.

הדבר היחידי שיכולני לעשות – למסור הענין אליכם: עשו כל אשר ביכלתכם – ענינים שהם באופן דאורות דתוהו, אבל, בכלים דתיקון – להביא בפועל את משיח צדקנו ומיד ממש!

ויהי' שסוכי'ס ימצאו עשרה מישראל ש"יתעקשו" שהם מוכרחים לפעול אצל הקב"ה, ובודאי יפעלו אצל הקב"ה – כמ"ש⁵² „כי עם קשה עורף הוא (למעליו-תא⁵³, ולכן) וסלחת לעווננו ולחטאתנו ונחלתנו” – להביא בפועל את הגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש⁵⁴.

ז. וכדי למהר ולרז עוד יותר ע"י הפעולה שלי – אוסיף ואתן לכאו"א מכם שליחות-מצוה ליתן לצדקה, ו"גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה"⁵⁵.

ואני את שלי עשיתי, ומכאן ולהבא תעשו אתם כל אשר ביכלתכם.

ויהי' שימצא מכם אחד, שנים, שלשה, שיטכסו עצה מה לעשות וכיצד לעשות, ועוד והוא העיקר – שיפעלו שתהי' הגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש, תיכף ומיד ממש, ומתוך שמחה וטוב לבב.

ושייך לשלימות הלבנה „קיימא סיהרא באשלמותא"⁵¹, ודוגמתו בישראל שעתי-דים להתחדש כמותה (כנ"ל ס"ד).

ו. ע"פ האמור לעיל ע"ד הדגשת ענין הגאולה (במיוחד) בזמן זה – מתעוררת תמיהה הכי גדולה: היחכן שמבלי הבט על כל הענינים – עדיין לא פעלו ביאת משיח צדקנו בפועל ממש?! ... דבר שאינו מובן כלל וכלל!

ותמיהה נוספת – שמתאספים עשרה (וכו"כ עשיריות) מישראל ביחד, ובזמן זכאי בנוגע להגאולה, ואעפ"כ, אינם מר-עושים לפעול ביאת המשיח תיכף ומיד, ולא מופרך אצלם, רחמנא ליצלן, שמשיח לא יבוא כלילה זה, וגם מחר לא יבוא משיח צדקנו, וגם מחרתיים לא יבוא משיח צדקנו, רחמנא ליצלן!!

גם כשצועקים „עד מתי” – ה"ז מפני הציווי כו', ואילו היו מתכוונים ומבקשים וצועקים באמת, בודאי ובודאי שמשח כבר הי' בא!!

מה עוד יכולני לעשות כדי שכל בני ירעישו ויצעקו באמת ויפעלו להביא את המשיח בפועל, לאחרי שכל מה שנעשה עד עתה, לא הועיל, והראי, שנמצאים עדיין בגלות, ועוד ועיקר – בגלות פנימי בעיני עבודת השם.

(52) תשא לד, ט.

(53) ראה שמור' ספמ"ב. הובא בתרא מג"א

קכג, סעי"ב. לקרית בלק סו, ד.

(54) להעיר, שהפסוק „כימי צאתך מארץ מצרים

אראנו נפלאות” הוא תשובת הקב"ה לתפלת הנביא

על הגאולה (רד"ק ומצוד' עה"פ).

(55) ב"ב י"ז, א. וראה תניא פל"ז.

(51) זהר ח"א קנ, רע"א. ח"ב פה, רע"א. ועוד.

וראה שמור' פט"ז, כו.

לזכות
כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
מהרה יגלה אכי"ר

יה"ר שיראה רוב נחת מבניו – התמימים בפרט,
משלוחיו, חסידיו וכלל ישראל – בכלל
ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו הק'
ויבנה ביהמ"ק במקומו ויקבץ נדחי ישראל
בגאולה האמיתית והשלימה
נאו תיכף ומי"ד ממ"ש!

יחי אדוננו מורנו ורבנו מלך המשיח לעולם ועד!

